

NKUWUWAPỤTA ỤWA NILE BANYERE IKIKE MMADỤ NWEGASỊRỊ

Okwu mmalite

Ebe ọ bụ na nghọta ugwu ekere uwa na ikike nha anya a pughị inapụ mmadụ nke dirị onye ọ bụla bi n'ụwa bụ ntụala nke inwere onwe, ikpe nkwùm̀ỌT̀Ọ na udo n'el̀ụ ụwa.

Ebe nleghara anya na nleli ikike mmadu nwegasịrị emeela ka e nwee akparamagwa enweghi uche nke gbawara obi mmadụ nile, a b̀jakwa Ọb̀ib̀ja Ụwa ebe ndi mmad̀ụ ga-enwèjup̀uta ohere ikwu okwu na inwe nkwenye nakwa nlihap̀ụ n'uj̀Ọ na ụk̀Ọ, ab̀ur̀ụ ihe a mara n'okwa d̀ị ka olile anya kachas̀ị ibe ya nke mmad̀ụ nk̀it̀ị.

Ebe ọ d̀ị mkpa, ma ọ b̀ur̀ụ na a ch̀Ọgh̀i ikwanye mmad̀ụ ka o were oke nnupu isi sogide och̀ich̀ị aka ike na mmegbu d̀ị ka ihe ikpeaz̀ụ ọ p̀ur̀ụ ime, na a ga-echedo ikike mmad̀ụ nwegas̀ir̀ị site n'usoro iwu.

Ebe ọ d̀ị mkpa ịkwalite Ọganihu mmek̀or̀it̀a enyi na enyi n'etiti mba na ibe ya.

Ebe ndi otu jik̀otara mba ụwa nile b̀ụ United Nations, n'ime Chata b̀ụ akẁuk̀ẁỌ nyere ha ike kwup̀utakwara Ọz̀Ọ okwukwe ha n'ikike nt̀Qala mmad̀ụ nwegas̀ir̀ị, n'ugwu na uru nke mmad̀ụ, ya na nha anya ikike ndi d̀ir̀ị nwoke na nwanỳị, were nweekwa njikere ịkwalite Ọganihu obodo na ezi obibi nd̀ụ nke ndi mmad̀ụ nweere onwe ha.

Ebe mba ndi ǹỌ n'otu a eweputala onwe ha maka inweta, site na njik̀Ọ aka ha na United Nations, nkwalite ns̀Ọp̀ur̀ụ n'ụwa nile na idebe iwu gbasara ikike na ohere nt̀Qala mmad̀ụ nwegas̀ir̀ị.

Ebe ngh̀Ọta onye ọ b̀ụla banyere ikike na ohere ndi a kachas̀ị d̀ir̀ị mkpa maka imèjup̀uta nkwek̀or̀it̀a nke a.

UGBU A ZI

Qgbak̀Ọ ozuzu a bu General Assembly Na-akwado Nkuwùwap̀uta Uwa Nile nke a banyere Ikike Maad̀ụ Nwegas̀ir̀ị ka ọ b̀ur̀ụ ihe ngosi Ọganihu nke ndi mmad̀ụ nile na mba nile, nke b̀ụ na onye ọ b̀ụla nakwa ngalaba ọ b̀ụla nke obodo b̀ụ Nkwùwap̀uta a n'obi, ga-agbasi mb̀Ọ ike, site na nkuzi na Ọz̀ur̀ụ, ịkwalite ns̀Ọp̀ur̀ụ maka ikike na ohere ndi a, ma sitekwa n'at̀umat̀ugas̀ị nke mba na nke jikoro mba na mba na-aga n'ihu ime ka a ghtachaa ma debechaa ha n'ụwa nile ma n'ime mba ndi ǹỌ n'otu a makwa n'ime mba ndi Ọz̀Ọ ǹỌ n'okpuru Ọch̀ich̀ị ha.

Nkeji edemede 1.

A m̀ur̀ụ mmad̀ụ nile n'ohere nakwa nha anya ugwu na ikike. E nyere ha uche na mm̀ụ̀Ọ ime ihe ziri ezi nke na ha kwesiri ịkpaso ibe ha agwa n'obi nwanne na nwanne.

Nkeji edemede 2

Onye ọ b̀ụla tozuru iwe ikike na ohere nile e wep̀utara na Nkwùwap̀uta nke a , n'enweghi ịkpa oke ọ b̀ụla d̀ị ka nke agb̀ur̀ụ; ụcha akp̀ukp̀Ọ ah̀ụ, ịb̀ụ nwoke ma ọ b̀ụ nwanỳị, as̀us̀ụ, okpukpe chi, echiche banyere Ọch̀ich̀ị ma ọ b̀ụ ihe Ọz̀Ọ, obodo ma ọ b̀ụ ọ n'obodo ak̀ụ, ỌǹỌd̀ụ Ọm̀um̀ụ ma ọ b̀ụ ỌǹỌd̀ụ Ọz̀Ọ.

Oz̀okwa, a gagh̀ị enwe ịkpa oke gbadoro ụkẁụ n'ỌǹỌd̀ụ Ọch̀ich̀ị, nlek̀Ọta ma ọ b̀ụ mmek̀or̀it̀a mba na mba, nke obodo ma ọ b̀ụ oke ala onye ǹỌ na ya, n'agbanyeghi ma ebe ah̀ụ o nwe onwe ya, ọ ǹỌ na nlek̀Ọta anya, ọ ǹỌ n'okpuru Ọch̀ich̀ị Ọz̀Ọ ma o nwere ihe Ọz̀Ọ gbochiri ya inwe ntozu oke d̀ị ka mba.

Nkeji edemede 3

Onye ọ b̀ụla nwere ikike inwe nd̀ụ, ohere na nchedo nke onwe ya.

Nkeji edemede 4

Ọ d̀igh̀ị onye a ga-̀ejigide n'ỌǹỌdu ohu ma ọ b̀ụ odib̀Ọ a ga-amachi ịkpa ma ọ b̀ụ ire ohu n'ud̀ị ọ b̀ụla.

Nkeji edemede 5

Ọ d̀igh̀ị onye a ga-akwagide n'oke ntaramah̀uh̀ụ, ma ọ b̀ụ na mmeso omume na ntaramah̀uh̀ụ obi Ọj̀Ọ̀Ọ, obi tara mmiri ma ọ b̀ụ nke naz-ewetu ugwu mmad̀ụ.

Nkeji edemede 6

Onye ọ b̀ụla nwere ikike nkwanyere ugwu d̀ị ka mmad̀ụ ebe ọ b̀ụla n'usoro iwu.

Nkeji edemede 7

Mad̀ụ nile ha otu n'usoro iwu, tozukwa oke n'enweghi ịkpa oke ọ b̀ụla inweta nchedo nha anya n'usoro iwu. Mad̀ụ nile tozukwara oke nchedo nha anya megide ụd̀ị ịkpa oke ọ b̀ụla mebiri Nkwùwap̀uta nke a ma megidekwa ikwanye mmad̀ụ ọ b̀ụla n'ud̀ị ịkpa oke a.

Nkeji edemede 8

Onye ọ b̀ụla nwere ikike ikpe mmezi ga-enwe nkawado Ọha na eze nke ndi Ụl̀Ọ ikpe tozuru etozu nke obodo ma e nwee omume ndi megidere ikike nt̀Qala nke e nyegas̀ir̀ị ya site n'usoro Ọch̀ich̀ị ma Ọb̀ụ iwu.

Nkeji edemede 9

Ọ dighị onye a ga-akwagide na njide n'efu, mkpọchi ma Ọ bụ nchụpụ n'obodo ya.

Nkeji edemede 10

Onye Ọ bụla nwere ntozu oke nha anya jchỌ ikpe ziri ezi n'ihu Ọha nke ỤlỌ ikpe nwere onwe ya ma kwurukwa n'ezi okwu, na mkepebi ikike ndi o nwegasịrị na ihe ndi o tosiri ime nakwa ebubo imebi iwu Ọ bụla e boro ya.

Nkeji edemede 11

Onye Ọ bụla e boro ebubo ida iwu nwere ntaramahụhụ tosiri ka e kwenye na o nweghi Ụta tutu a chọputa na Ụta dīrị ya n'usoro iwu, n'ikpe e kpere n'ihu Ọha, ebe e nyere ya ohere nile dī mkpa maka iji zara Ọnụ ya.

Ọ dighị onye a ga-ama ikpe jda iwu Ọ bụla nwere ntaramahụhụ maka ihe o mere ma Ọ bụ ihe Ọ hapurụ ime nke n'abughị jda iwu nwere ntaramahụhụ n'oge e mere ya, ma Ọ bụ n'usoro iwu obodo ma Ọ bụ nke di, n'etiti mba na mba. N'otu aka ahụ, a gaghị enye mmadụ ntaramahụhụ kariri nke a na-enye n'oge a dara iwu ahụ nwere ntaramahụhụ.

Nkeji edemede 12

Ọ dighị onye a ga-akwagide na nnyonye anya ezighi ezi n'ihe Ọ-cỌghi ka Ọha mara, ezinulo ya, ỤlỌ ya ma Ọ bụ nzikỌrịta ozi ya, ma Ọ bukwa na mbuso agha megide ugwu na ezi aha ya. Onye Ọ bụla newere ikike jchỌ nchedo iwu megide nnyonye anya ma Ọ bụ mbuso agha ndi a.

Nkeji edemede 13

Onye Ọ bụla nwere ikike ohere ngagharị na nke obibi n'ime oke ala nke Steti Ọ bụla.

Onye Ọ bụla nwere ikike jhapụ ala Ọ bụla, tiyere ala nke ya, ma nweekwa ikike ilỌghachi n'ala ya.

Nkeji edemede 14

Onye Ọ bụla nwere ikike jchỌ ma nwetakwa n'ala ỌzỌ gasi ebe mgbanahụ mkpagbu.

A gaghị akpỌku ikike a n'ihe gbasara agbamakwukwỌ sitere ezie na mmebi iwu n'abughị nke ndỌrỌndỌrỌ Ọchịchị ma Ọ bụ omume megidere ebumnuche na usoro nke United Nations.

Nkeji edemede 15

Onye Ọ bụla nwere ikike jibụ nwa afỌ n'ala ya.

Ọ dighị onye a ga-esi n'uzỌ na-edoghi anya napụ Ọbubụ nwa afỌ ya ma Ọ bụ napụ ikike jgbanwe ala Ọ nwa afỌ na ya.

Nkeji edemede 16

Ụmụ nwoke na ụmụ nwanyi toruru ogo, n'enweghi ihe njigide Ọ bụla site n'agburụ, Ọbubụ nwa afỌ ma Ọ bụ okpukpere chi, nwere iki jilụ nwunye ma Ọ bụ di nakwa jmalite ezi na ỤlỌ nwere ikike nha anya n'ihe gbasara Ọlulụ di na nwunye, obibi di na nwunye na mgbasa ya.

Ọlulụ di na nwunye ga-aburiri ma e nwere nkwekỌrịta si n'obi zuru oke nke ndi chỌrỌ ilu onwe ha.

Ezi na ỤlỌ bụ nkeji ntaỌala site n'okike nke ndi nỌ n'obodo Ọ bụla; n'ihu ya, o kwesiri inwe nchedo ndi obodo na nke Steti.

Nkeji edemede 17

Onye Ọ bụla nwere ikike inwe ihe nke aka ya ma Ọ bụ ya na ndi ỌzỌ inwekỌrịta ihe.

Ọ dighị onye a ga-esi n'uzỌ na-edoghi any napụ ihe o nwere.

Nkeji edemede 18

Onye Ọ bụla nwere ikike echiche, mmụỌ na okpukpere chi masiri ya; ikike a gbakwunyere ohere jgbanwe okpukpere chi ma Ọ bụ nkwenye ya, na ohere nke sỌsỌ ya ma Ọ bụ ya na ndi ỌzỌ nwere n'ỌgbỌ Ọha ma Ọ bụ na nzuzo, igosiwaputa okpukpere chi ma Ọ bụ nkwenye ya site na nkuzi, omume, ofufe na ndebe iwu.

Nkeji edemede 19

Onye Ọ bụla nwere ohere uche aka ya na nkwaputa uche ya: ikike a gbakwunyere ohere jkwudo n'echiche n'enweghi nnyonye anya na nke jchỌ, jnata na jgbasa ozi na echiche site n'uzỌ Ọ bụla n'agbanyeghi oke ala.

Nkeji edemede 20

Onye Ọ bụla nwere ikike iji aka ya soro n'ogbakọ na otu.

Ọ dighị onye a da-amanye isoro n'otu Ọ bụla.

Nkeji edemede 21

Onye Ọ bụla nwere ikike iso n'ochichi obodo ya, n'onwe ya ma Ọ bụ site na ndi nnỌchite anya a hỌpụtara n'enweghi mmanye.

Onye Ọ bụla nwere ike nha anya inwete Ọrụ obodo na ala ya.

Uche Ọha na eze ga-abụ ihe mgbakwasị ukwu nke ike Ọchịchị obodo; A ga-egosiputa uche nke a site n'ezi ntụli aka a ga na-eme kwa mgbe nke onye Ọ bụla nwere ikike nha anya iso mee n'ụzọ nzuzo ma Ọ bụ n'ụzọ ndi Ọzọ ga-enyekwa ya ohere ituliri onye masịrị ya aka.

Nkeji edemede 22

Onye Ọ bụlan,n'ỌnỌdụ ya di ka onye obodo, nwere ikike inweta nchedo obodo ma tozukwa oke inweta, site n'agbamdỌ obodo ya na enyemaka mba ndi Ọzọ dī ka nhazi na akụ na Ụba Steti Ọ bụla siri dī, ikike sitere n'akụ na Ụba, ỌnỌdụ n'obodo na omenala, bụ ikike ndi dī oke mkpa mụ ugwu ya na ohere ntozu oke ya dī ka mmadụ.

Nkeji edemede 23

Onye Ọ bụla nwere ikike iri Ọrụ, iji aka ya hỌrỌ Ọrụ Ọ ga-arụ, inỌ n'ỌnỌdụ Ọrụ ndi ruuru ya ma dīkwa mma, na inweta nchedo site n'ỌnỌdụ enweghiỌrụ.

Onye Ọ bụla, n'enweghi ikpa oke Ọ bụla, nwere ikike inata ỤgwỌ nha anya kwesiri Ọrụ ya.

Onye Ọ bụla na-ari Ọrụ nwere ikike inata akwụmụgwỌ ruuru ya ma dīkwa mma nke ga-eme ka ya na ezi na ỤlỌ ya nwee obidi ndi kwesiri ugwu mmadụ, nke a gbakwunyere, ma Ọ dī mkpa, ihe ndi Ọzọ e ji echedo ndi n'obodo.

Onye Ọ bụla nwere ikike imalite na ibanye n'otu ndi Ọrụ maka nchedo ihe ndi gbasara ya.

Nkeji edemede 24

Onye Ọ bụla nwere ikike ezumike na oge ezumike, tinyere mkpebi doro anya nke oge Ọrụ ya na oge ezumike n'afỌ nke ikwu ỤgwỌ ga-esokwa.

Nkeji edemede 25

Onye Ọ bụla nwere ikike inỌ n'obibi ndi tosirị etosi maka ahụ ike na Ọdịmma nke ya na nke ezi na ulo ya tinyere nri, uwe, ebe obibi na nlekỌta ahụ ike na enyemaka di iche iche nke obodo, ya na ikike inwe nlekỌta obodo n'ỌnỌdụ enweghi Ọrụ, Ọrịa, nkwarụ, isi mkpe, nka ma Ọ bụ ỌnỌdụ ezughi oke ỌzỌnke Ọ na-apụghi igbochite.

ỌnỌdụ nne na nke nwata kwesiri inwe mkpachapiri anya na enyemaka piri iche. Ụmụaka nile, ma a miri ha n'alumi na nwuye ma a mighi, ga-enwe otu ụdị nchedo obodo a.

Nkeji edemede 26

Onye Ọ bụla nwere ikike inweta Ọzụzụ. Ọzụzụ ga-abụ n'efu, Ọ kacha n'oge mmalite bụkwa oge ntỌala ya. Ọzụzụ ụmuntakiri ga-abụ manye. Ọzụzụ nka na ụzụ na nke Ọrụ aka ga-adị maka onye Ọ bụla choro ha; Ọzụzụ dī elu ga-erukwa onye Ọ bụla aka n'usoro onye jiri tozuo maka ya.

Ọzụzụ ka a ga-eji sogide nkwalite ntozu oke nke mmadụ na kwadosi ike nke nsopuri maka ikike na ohere ntỌala mmadụ nwegasiri. Ọ ga-akwalite nghỌta, ndidi na adimnamma n'etiti mba, agbiri ma Ọ bụ otu okupkpere chi nile, ma kwalitekwemereme nile nke United Nations na-eme ka udo diri.

Nne na nna nwere ikike izizi ihoro ụdị ozuzụ a ga-enye ụmụ ha.

Nkeji edemede 27

Onye Ọ bụla nwere ikike iji aka ya soro n'emume Ọdịnala nke obodo, iri uru nke mmuta nka nakwa iketa oke n'Ọganihu na uru nke mmuta sayensi.

Onye Ọ bụla nwere ikike nchedo uru ndi a hiri anya na ndi a highi anya sitere na mmeputa nke sayensi, edemede ma Ọ bụ nka, nke e si n'aka ya nweta.

Nkeji edemede 28

Onye Ọ bụla tozuru oke inwe nbazi ime obodo na nke jikỌtara mba na ibe ya, nke ga-ekwe ka ikike na ohere ndi e gosiputara na Nkuwuwaputa a zuo ezuo.

Nkeji edemede 29

Onye Ọ bụla nwere Ọrụ ndi o tosirị iriri obodo ya bụ nanị ebe ntozu oke mmadụ nke Ọ choro ga-esi pita.

Na ngosiputa ikike na ohere ndi o nwegasiri, onye Ọ bụla ga-enwe nrube isi nye sỌsỌ mmachi ndi sitere n'usoro iwu a mara iji mee ka e nweta ezi nghỌta na nsopuri ikike na ohere ndi Ọzọ nwegasiri na iji

nweta ezi ihe mgnakwasị ụkwụ maka ezi mkparamagwa, ndebe iwu Ọha na Ọdịmma mmadụ nile n'obodo onye kwuo uche-ya.

A gaghi egosiputa ikike na ohere ndi a n'uzo Ọ bụla ha ga-esi megide ebumnuche na usoro iwu nke United Nations.

Nkeji edemede 30

Onweghi ihe n'Ọ na Nkuwuwaputa nke a a ga-akowa di ka ihe nyere Steti, otu ma Ọ bụ mmadụ Ọ bụla ikike Ọ bụla itinye aka na emereme Ọ bụla ma Ọ bụ ime omume Ọ bụla jiri mebi ikike na ohere Ọ bụla ndi a kwaputara n'ebe a.